

Орисині іменини

Ірина Прокопенко

Це трапилося тоді, як дівчинка Оріся приїхала погостювати до свого дідусь-лісника.

Добре жилося дівчинці в лісі, привільно. Хочеш — ягоди збирай, хочеш — квітами милуйся, а хочеш — просто лісом гуляй та з зозулею перегукуйся. От тільки не вистачало Орісі мами. Адже кожен знає: як не було б добре, а з мамою завжди краще. "Але ж нічого, мама скоро приїде,— думала дівчинка.— Обіцяла ж приїхати на мої іменини".

Сидить Оріся на лісовій галявинці, плете вінок і відгадує, який же подарунок привезе їй мама на день народження. Може, книжку з малюнками? Може, ляльку, Червону Шапочку?

— В руках у ляльки буде кошик, а в кошику квіти,— розказує Оріся ромашкам, які оточили її з усіх боків, і ромашки схвально кивають рудими голівками у білих панамках.

— Дідусю, скільки ще днів лишилося до маминого приїзду?— спитала якось Оріся.

Поглянувши на онука, зітхнув сумно та й каже:

— Не приїде твоя мама, онучко. Листа ось надіслала, у відрядження її посилають...

— Як це не приїде?— Орісині очі налилися слізьми.— Адже вона обіцяла...

— А ти не сумуй, Орісю. Мама тобі подарунка поштою надішле. Бабуся пиріжків напече...

Навіщо їй подарунки, навіщо пиріжки, коли мама не приїде?

Побігла дівчинка у ліс, біжить, не помічає, як дряпає їй руки й ноги колюче гілля.

Забилася Оріся далеко у хащі й гірко-гірко плаче.

Довго плакала лісницька онука чи ні, аж раптом почула: хтось гладить її по голові волохатою колючою лапою.

Не встигла дівчинка й злякатися, як пролунав рипучий лагідний голос:

— Не плач, маленька, не плач, я не люблю заплаканих дітей. Коли я приходжу до них узимку в гості, вони радіють та веселяться...

Хто це говорить? Оріся витерла долонею мокре обличчя і побачила над собою Ялину, лісову зелену Ялину, яка... промовляла людським голосом:

— Ну, хто тебе скривдив, розкажи мені.— І Ялина знов погладила дівчинку їжакуватою лапою.

— Обіцяла мама приїхати на день народження і подарунок привезти, а тепер... тепер не приїде,— сказала Оріся і схлипнула. Сльози знов закапотіли просто на зелений мох.

— Тільки й усього?— засміялася Ялина, аж голки затремтіли.— Цьому горю можна трохи зарадити. Хочеш, я подарую тобі новий сарафанчик?

Оріся здивовано подивилася на дерево, чи не висить на ньому барвистий сарафанчик.

— Так, так, у тебе буде новий гарний сарафанчик зі штучного шовку: адже його роблять з моєї деревини. І хутро штучне теж роблять, і целофан, і багато інших речей. Хочеш, я їх тобі подарую?

— Ах, сусідко, ви зовсім не вмієте розмовляти з малятами,— втрутилася білокора Берізка.— Я теж плачу навесні,— звернулася вона до Орисі,— плачу, коли мене ранять лихі люди. Але мої сльози солодкі: їх охоче п'ють і люди, і птахи, і навіть метелики. І я не серджуся на них, я добра. Хочеш, я подарую тобі лижви? З моєї деревини роблять чудові, добротні лижви. А з берести можна змайструвати кошик і збирати в нього гриби.

— Спасибі, мила Берізко,— відповіла лісникова онука й погладила зелені Берізчині коси.

— На Орисині йменипи спечемо ми коровай,— заспівала весело Берізка.

Вона знала багато різних пісень: адже з давніх-давен дівчата водили хороводи навколо Берізок і співали.

— Справді,—озвалася пишна вікова Липа,— спечемо коровай і намажемо липовим медом.

Орися згадала, як колись вона дуже застудилася, а мама напоїла її чаєм з липовим медом, і вранці Орися була вже здорова.

Не встигла дівчинка подякувати Липі, як зашуміли, захвилювались інші дерева. І кожне пропонувало свій подарунок. Полохлива Осика — іграшки, папір для малювання і навіть палички, що дають вогонь, тобто сірники.

— Хіба можна дитині сірники?— обурився кучерявий Клен.—

Це ж не Іграшки.— І запропонував Орисі шкатулку, шахові фігурки та музичні інструменти: кларнет, флейту, гобой — все, що роблять з його деревини.

Світлолюбна Сосна обіцяла очистити повітря від шкідливих бактерій, щоб Орисі легше дихалося.

Розгомонілися дерева, розхвилювалися: кожне хотіло втішити лісникову онучку. Раптом пролунав глухий, але могутній голос:

— Ану дайте ж і мені слово мовити,—сказав старий велетенський Дуб, і ліс припинив, прислухаючись.

Орися, задерши голову, теж мовчки дивилася на велетня, чекаючи, що він скаже.

— Що ж подарувати тобі, мила дівчинко? З моєї деревини роблять гарні речі, тільки для подарунків вони, мабуть, не дуже годяться: шпали, наприклад, або паркет, або оті... телеграфні стовпи.

Усі дерева залопотіли листям,, засміялися; зайшлися сміхом Дзвоники на лісовій галявині, і Орися теж ледве стрималася, аби не розсміятися. Вона уявила собі, як отримує в подарунок телеграфний стовп, перев'язаний червоною стрічкою.

— Немає нічого смішного,— пробурчав Дуб,— я ще ого-го! Люди завжди вдячні мені. Хоч я і старий, але можу знадобитися: ні в кого з вас немає такої міцної деревини, як у мене...

— Спасибі, дідусю Дубе,— поспішила Орися заспокоїти старого.— І вам спасибі,

милі дерева. Мені від вас нічого не треба.

— Як це не треба?—grimнув Дуб.— Які ж то іменини без подарунка? А може, подарувати тобі жолудів? З них можна приготувати смачну каву, змайструвати багато забавних іграшок...

Замовк старий Дуб, задрімав,— натомився, мабуть.

Тихенько попрощалася Оріся з деревами й пішла додому.

— Де ти, онучко, блукаєш?— зустрів її дідусь.— Дивись-но, що тобі мама надіслала...

Дивиться Оріся: і справді від мами посилка. І чого тільки в ній нема! Дістає дівчинка подарунки, і здається їй, що то не мама їх надіслала, а її друзі, лісові дерева. Ось такий сарафанчик обіцяла подарувати тітонька Ялина, а кошик з берести — білокора Берізка. Дерев'яна лялька Червона Шапочка — чи це не подарунок ласкавої Липи? А отой альбом для малювання, звичайно ж, може бути від стрункої Осики.

Але найбільше здивувалася Оріся, коли побачила поряд із ящиком від посилки кумедні фігурки з жолудів: ослика капловухого, ведмедика клишоногого, дзьобате каченятко, чаплю-довго— піжку. Радіє дівчинка, сміється і думає: звідкіля ж ці кумедні фігурки з жолудів? Дідусь-ліспик їх зробив чи, може, то подарунок дідуся Дуба?